

ELEKTROS ENERGIJOS GAMINTOJŲ PASINAUDOJIMO AB „AKMENĖS CEMENTAS“ ELEKTROS TINKLAIS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektros energijos gamintojų pasinaudojimo AB „Akmenės cementas“ elektros tinklais tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato elektrinių prijungimo prie AB „Akmenės cementas“ elektros energijos skirstomųjų tinklų tvarką ir sąlygas, elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus, elektros energijos gamintojų teises ir pareigas, jų tarpusavio santykius.

2. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Aukcionas (aukcionai) – Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatyti fiksuotų elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifų ir skatinimo kvotų paskirstymo aukcionai, organizuojami Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka ir terminais.

Elektrinė – elektros energijos gamintojo nuosavybės ar kita teise valdomas energetikos objektas, skirtas elektros energijai gaminti, susidedantis iš vieno ar kelių tarpusavyje technologiškai susijusių elektros energiją generuojančių įrenginių, prijungtų prie elektros tinklų.

Elektros tinklai – elektros energijos skirstymo tinklai, įrenginiai, sistema.

Elektros tinklo pajėgumų padidinimas – operatoriaus, atsižvelgiant į esamą elektros tinklų techninę būklę, atliekamas papildomas jo valdomų tinklų optimizavimas, išplėtimas ir (ar) rekonstravimas ir elektros tinklo pajėgumų padidinimas, lyginant su tuo, kas reikalinga konkrečiam gamintojo elektros įrenginiams, kuriuose naudojama atsinaujinančių išteklių energija, prijungti ir jo poreikiams tenkinti, tam, kad būtų galima užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, priėmimą ir paskirstymą. Elektros tinklo pajėgumų padidinimo atvejai ir kriterijai, prijungiant gamintojo elektros įrenginius, kuriuose naudojama atsinaujinančių išteklių energija, nurodyti Aprašo 2 priede.

Operatorius – AB „Akmenės cementas“ elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius.

Gamintojas – juridinis ar fizinis asmuo, norintis prijungti elektros energiją generuojančius įrenginius prie operatoriaus elektros tinklų arba savo vidaus tinklų, arba jei esamas gamintojas, pageidauja padidinti generuojančių įrenginių galią, kad jo, kaip vartotojo, elektros energijos imtuvai būtų aprūpinti elektros energija. Gamintojais nelaikomi tie juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie pageidauja įsirengti autonominius elektros energiją generuojančius įrenginius, užtikrinančius elektros energijos tiekimą tik sutrikusio aprūpinimo elektra iš operatoriaus tinklų atkūrimo laikotarpiui (rezervuojantys šaltiniai).

Išankstinės prisijungimo sąlygos – gamintojui operatoriaus išduodamos preliminaros projektavimo sąlygos, kuriose nustatomi privalomieji elektros tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant šio gamintojo elektrinę prie operatoriaus valdomų tinklų ar teikiant kitas teisės aktuose nustatytas paslaugas.

Ketinimų protokolai – operatoriaus ir gamintojo susitarimas, kuriuo gamintojas įsipareigoja per nustatytą laikotarpį parengti savo elektros įrenginius prijungti prie elektros tinklų, o operatorius – per nustatytą laikotarpį prijungti šio gamintojo elektros įrenginius prie savo valdomų elektros tinklų.

Leidimas plėtoti gamybos pajėgumus – Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo,

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo bei Energetikos ministerijos nustatytais sąlygomis ir tvarka gamintojui išduodamas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus.

Prijungimo išlaidos – investicijos, reikalingos gamintojo įrenginiams prijungti prie operatoriaus valdomų elektros tinklų.

Prijungimo paslauga – teisės aktų nustatyta tvarka operatoriaus gamintojui teikiama paslauga, kurios metu gamintojo elektrinė prijungiama prie operatoriaus elektros tinklų, ir (ar) kitos teisės aktuose nustatytos operatoriaus gamintojui teikiamos paslaugos, susijusios su gamintojo elektrinės prijungimu prie elektros tinklų.

Prijungimo paslaugos sutartis – operatoriaus ir gamintojo sudaroma elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartis, atitinkanti suderintą techninį projektą arba prijungimo sąlygas, jei techninis projektas neprivalomas, kuri nustato prijungimo paslaugos teikimo sąlygas ir tvarką.

Prisijungimo sąlygos – techninės sąlygos, kuriose nustatomi privalomieji elektros tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant gamintojo elektrinę prie operatoriaus valdomų tinklų ar teikiant kitas teisės aktuose nustatytas paslaugas. Prijungimo sąlygos skirtos gamintojui prijungimo prie elektros tinklo dalies ir gamintojo elektrinės dalies techniniams projektams parengti bei nustato reikalavimus statomiems objektams, kuriuos gamintojai turi įvykdyti.

Prijungimo taškas – elektros tinkluose tiksliai nurodytas taškas, kuriame gamintojo įrenginiai prijungiami prie operatoriaus skirstomųjų elektros tinklų.

Prievolių įvykdymo užtikrinimas – finansinė garantija, finansinis laidavimas ar kita teisėta prievolių įvykdymo užtikrinimo forma, pateikiama operatoriui.

Prijungimo aprašas – Elektros energijos gamintojų ir vartotojų, elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127, (jį pakeitus ar panaikinus - atitinkamas jį pakeitęs ar kitas prijungimo tvarką ir sąlygas reglamentuojantis teisės aktas).

Skatinimo aprašas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 827 patvirtintas Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašas.

3. Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (toliau - Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose bei teisės aktuose.

II. ELEKTRINIŲ PRIJUNGIMO PRIE ELEKTROS TINKLŲ PAGRINDINĖS NUOSTATOS

4. Operatoriaus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus ir teisės aktus bei šį Aprašą teikiama prijungimo paslauga, grindžiama objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais principais, kuriais vadovaujantis atsižvelgiama į visą naudą ir sąnaudas, susijusias su gamintojų esančius operatoriaus skirstymo teritorijoje elektrinių prijungimu prie elektros tinklų.

5. Elektrinės, kuriose elektros energijos gamybai naudojama atsinaujinančių išteklių energija ir kurioms yra taikomos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 – 6 punktuose nurodytos skatinimo priemonės, statomos, eksploatuojamos ir prijungiamos prie elektros tinklų Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, šio Aprašo ir kitų susijusių teisės aktų nustatyta tvarka. Šios elektrinės prie elektros tinklų prijungiamos pirmumo teise kitų gamintojų atžvilgiu.

6. Pagrindiniai Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimo prie elektros tinklų etapai, vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir susijusių teisės aktų nuostatomis, yra šie:

- 6.1. išankstinių prijungimo sąlygų išdavimas;
- 6.2. ketinimų protokolo sudarymas;
- 6.3. prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimas;
- 6.4. dalyvavimas aukcione
- 6.5. leidimo plėtoti gamybos pajėgumus gavimas;
- 6.6. prijungimo sąlygų išdavimas;
- 6.7. elektrinės prijungimo techninio projekto parengimas;
- 6.8. prijungimo paslaugos sutarties sudarymas;
- 6.9. prijungimo paslaugos vykdymas ir elektros tinklų pajėgumų padidinimas (esant tokiai būtinybei).
  - 6.9.1. rangos sutarčių sudarymas;
  - 6.9.2. prijungimo prie elektros tinklo dalies ir gamintojo elektrinės dalies objektų ir juose sumontuotų įrenginių techninio vertinimo atlikimas, vykdomas techninio vertinimo komisijos;
  - 6.9.3. Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo aktų – pažymų (paleidimo derinimo darbams) gavimas, testavimas;
  - 6.9.4. įjungimas bandomajai objektų eksploatacijai – objektų derinimas, testavimas, atitikimo išduotoms prijungimo sąlygoms vertinimas;
  - 6.9.5. statybų užbaigimas teisės aktų nustatyta tvarka;
7. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 16 straipsnio 4 dalies nustatytais atvejais Aprašo 8 punkte nurodytų elektrinių prijungimui prie elektros tinklų Aprašo 8 ir 8.2 nurodyti etapai netaikomi.
8. Visos kitos nei Aprašo 5 punkte nurodytos elektrinės (t.y. elektrinės, kuriose elektros energija yra gaminama ne iš atsinaujinančių energijos išteklių, ir elektrinės, kuriose elektros energija gaminama iš atsinaujinančių išteklių energijos, tačiau gamintojas neketina pasinaudoti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 – 6 punktuose nurodytomis skatinimo priemonėmis) yra statomos, eksploatuojamos ir prijungiamos bendra Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo, Statybos įstatymo, Prijungimo aprašo ir kitų susijusių teisės aktų nustatoma tvarka ir sąlygomis (toliau - bendrieji teisės aktai), ir jų prijungimui yra taikomos tik šio Aprašo III, VII, IX, XVI, XVII skyrių atitinkamos nuostatos. Pagrindiniai tokių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų etapai yra šie:
  - 8.1. išankstinių prijungimo sąlygų išdavimas;
  - 8.2. leidimo plėtoti gamybos pajėgumus gavimas;
  - 8.3. prijungimo sąlygų išdavimas;
  - 8.4. elektrinės prijungimo techninio projekto parengimas;
  - 8.5. prijungimo paslaugos sutarties sudarymas;
  - 8.6. prijungimo paslaugos vykdymas ir elektros tinklų pajėgumų padidinimas (esant tokiai būtinybei):
    - 8.6.1. rangos sutarčių sudarymas;
    - 8.6.2. prijungimo prie elektros tinklo dalies ir gamintojo elektrinės dalies objektų ir juose sumontuotų įrenginių techninio vertinimo atlikimas, vykdomas techninio vertinimo komisijos;
  - 8.6.3. Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo aktų - pažymų (paleidimo derinimo darbams) gavimas, testavimas;
  - 8.6.4. įjungimas bandomajai objektų eksploatacijai – objektų derinimas, testavimas, atitikimo išduotoms prijungimo sąlygoms vertinimas;
  - 8.6.5. statybų užbaigimas teisės aktų nustatyta tvarka.

III. IŠANKSTINIŲ PRIJUNGIMO SĄLYGŲ IŠDAVIMAS

9. Išankstinės prijungimo sąlygos yra skirtos gamintojo būsimų investicijų dydžiui preliminariai įvertinti, ir nesukuria nei gamintojui, nei operatoriui jokių teisių ir pareigų. Operatoriaus išduodamos išankstinės prijungimo sąlygos galioja 6 mėnesius. Išankstinėse prijungimo sąlygose nurodomi privalomieji gamintojo elektrinės prijungimo prie operatoriaus elektros tinklų reikalavimai. Išankstinėse prijungimo sąlygose negali būti kitų reikalavimų išskyrus tuos, kurie būtini užtikrinti patikimą, saugų ir tinkamos kokybės elektros energijos įrenginio ir elektros energijos sistemos drabą. Operatoriaus išduodamos pavyzdinės išankstinės prijungimo sąlygos yra skelbiamos operatoriaus interneto tinklalapyje www.cementas.lt.

10. Gamintojas, pageidaujantis gauti išankstines prijungimo sąlygas, pateikia operatoriui šiuos dokumentus:

10.1. Prašymą ir operatoriaus nustatytos formos paraišką (formos skelbiamos operatoriaus interneto tinklalapyje (www.cementas.lt) techninėms sąlygoms gauti, kuriuose nurodo:

10.1.1. kokias technines sąlygas gamintojas pageidauja gauti – išankstines prijungimo sąlygas ar prijungimo sąlygas;

10.1.2. numatomos įrengti elektrinės galią, adresą (vietovę), energijos išteklių rūšį;

10.1.3. informaciją, ar elektrinę pageidaujama statyti pagal bendruosius teisės aktų reikalavimus ar ketinant pasinaudoti skatinimo priemonėmis, numatytomis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (nurodyti kokiomis);

10.1.4. jei pageidaujama pasinaudoti skatinimo priemonėmis, taip pat turi būti nurodoma, ar išankstinių prijungimo sąlygų kreipiamasi gamintojui ketinant dalyvauti (arba nedalyvauti) aukcione;

10.2. nekilnojamojo turto (žemės sklypo ar statinio), kuriame planuojama statyti elektrinę, nuosavybės teisę ar kitus teisėto valdymo pagrindus (nuomos, panaudos ar kitą sutartį) įrodančius dokumentus (jeigu nekilnojamojo turto, kuriame planuojama statyti elektrinę, savininkas yra kitas fizinis ar juridinis asmuo, juose turi būti aptarta gamintojo teisė šiame nekilnojamame turte vykdyti veiklą, susijusią su elektrinių statyba ir eksploatavimu). Nuosavybės teisę ar kito teisėto valdymo teisės turi būti įregistruotos viešame registre teisės aktų nustatyta tvarka, teisės aktų nustatytais atvejais arba fizinių asmenų sutikimų išdavimo atvejais – taip pat patvirtintos notariškai;

10.3. juridinio asmens įregistravimą Juridinių asmenų registre patvirtinantį dokumentą (Juridinių asmenų registro išrašą), jei kreipiasi juridinis asmuo;

10.4. įgaliojimą atstovauti gamintoją (jei paraišką pateikia gamintojo juridinio ar fizinio asmens atstovas);

10.5. gamintojo (fizinio asmens) arba gamintojo (juridinio asmens) atstovo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (Lietuvos Respublikos piliečio pasą arba asmens tapatybės kortelę);

10.6. žemės sklypo ribų planą (1:500 masteliu);

11. Operatoriaus prašymu gamintojas pateikia visą papildomą informaciją, reikalingą techninio sprendimo priėmimui ir išankstinių prijungimo sąlygų parengimui.

12. Remdamasis gamintojo pateikta informacija, operatorius ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų ir informacijos, nurodytų šio Aprašo 10 ir 11 punktuose, gavimo dienos išduoda gamintojui išankstines prisijungimo sąlygas bei pateikia:

12.1. informaciją apie veiksmus, kuriuos gamintojas turi atlikti dėl jo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų;

12.2. informaciją apie tai, ar yra būtinybė prieš elektrinės prijungimą atlikti elektros tinklų pajėgumo didinimo veiksmus;

12.3. informaciją apie planuojamus elektros tinklų išplėtimo darbų terminus.

13. Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimo atveju operatorius per 30 kalendorinių dienų nuo gamintojo, turinčio išduotas ir galiojančias išankstines prisijungimo sąlygas atskiro prašymo pateikimo dienos, pateikia gamintojui, šiam pageidaujant:

- 13.1. su elektrinės prijungimu prie elektros tinklų susijusių sąnaudų sąmatą (preliminarius skaičiavimus);
- 13.2. elektrinės prijungimo prie elektros tinklų prašymų pateikimo ir svarstymo grafiką;
- 13.3. orientacinį siūlomo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų grafiką.

14. Visais atvejais operatorius ir gamintojas bendradarbiauja ir keičiasi visa gamintojo elektrinei prijungti prie elektros tinklų reikalinga technine ir kita informacija.

15. Elektrinių, nurodytų Aprašo 8 punkte, prijungimui prie elektros tinklų išankstinės prijungimo sąlygos išduodamos įvertinus operatoriaus toje vietoje didžiausių galių sumai atskirų tipų elektrinėms prijungti sudarytus ketinimų protokolus, išduotas prijungimo sąlygas, sudarytas prijungimo paslaugos sutartis, atvirktinę skirstomojo tinklo generaciją, perdavimo tinklo srautus (ribojimus).

16. Preliminarus prijungimo taškas parenkamas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, Aprašo 1 priedo, Prijungimo aprašo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

17. Gamintojas turi teisę įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikti skundą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai dėl operatoriaus išduotų išankstinių prijungimo sąlygų. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija pagal Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos pateiktas išvadas nustato, kad išankstinės prijungimo sąlygos neatitinka šio Aprašo reikalavimų, operatorius privalo per 30 kalendorinių dienų laikotarpį išduoti gamintojui naujas išankstines prijungimo sąlygas.

18. Kai elektrinių prijungimui prie elektros tinklų yra būtina atlikti plėtros, rekonstrukcijos, keitimo ar panašius techninio parengimo darbus perdavimo tinkle, operatorius gamintojo pavedimu kreipiasi dėl gamintojo elektrinės išankstinių prijungimo sąlygų išdavimo į perdavimo sistemos operatorių. Perdavimo sistemos operatoriaus išduotos išankstinės prijungimo sąlygos nustato preliminarius reikalavimus elektrinės prijungimui gamintojui ir operatoriui, atsižvelgiant į elektros tinklų nuosavybės ribas.

19. Tuo atveju, jeigu po išankstinių prijungimo sąlygų išdavimo gamintojas pakeičia savo pageidavimą dėl dalyvavimo (arba nedalyvavimo) aukcione arba baigiasi išankstinių prijungimo sąlygų galiojimo terminas ir nėra sudarytas ketinimų protokolai, turi būti kreipiamasi į operatorių ir gamintojui išduodamos naujos išankstinės prijungimo sąlygos. Jeigu gamintojui buvo išduotos išankstinės prijungimo sąlygos su tikslu dalyvauti aukcione, šių išankstinių prijungimo sąlygų galiojimas, gamintojui nusprendus statyti Aprašo 8 punkte nurodytą elektrinę, pasibaigia. Įvykus aukcionui ir esant paskelbtam laimėtojui, visos operatoriaus iki aukciono išduotos išankstinės prijungimo sąlygos gamintojams nelaimėjusiems aukciono tame aukciono regione šio tipo elektrinių prijungimui netenka galios. Gamintojai, norintys dalyvauti aukcione, turi kreiptis dėl naujų išankstinių prijungimo sąlygų gavimo.

IV. KETINIMŲ PROTOKOLO SUDARYMAS

20. Gamintojas, gavęs operatoriaus parengtas išankstines prijungimo sąlygas ir apsisprendęs dėl investicijų tikslingumo, parengia ir teikia operatoriui prašymą pasirašyti ketinimų protokolą bei šiuos žemiau nurodytus dokumentus ir informaciją:

20.1. terminą, per kurį gamintojas įsipareigoja pastatyti elektrinę ir baigti savo elektros tinklų dalyje susijusius darbus;

20.2. laikotarpį, per kurį, nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos, gamintojas parengs ir pateiks operatoriui derinti elektrinės prijungimo prie elektros tinklo techninį projektą (jei toks yra privalomas);

20.3. detaliojo plano, kuris leidžia statyti gamintojo paraiškoje nurodytos galios ir tipo elektrinę, galiojimą patvirtinančius dokumentus, jeigu planuojant statyti tokią elektrinę toks dokumentas yra reikalingas teisės aktų nustatyta tvarka;

20.4. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 14 straipsnio 11 dalyje nurodytą informaciją ir Aprašo 10 punkte nurodytus dokumentus, reikalingus ketinimų protokolo sudarymui, jei jie nebuvo pateikti operatoriui anksčiau arba duomenys juose yra pasikeitę.

21. Operatorius prašymu gamintojas pateikia visą papildomą informaciją, reikalingą ketinimų protokolo projekto parengimui ir ketinimų protokolo sudarymui.

22. Gamintojui pateikus Aprašo 20 ir 21 punktuose numatomą informaciją ir dokumentus, operatorius per 30 kalendorinių dienų parengia ir gamintojui pateikia ketinimų protokolo projektą. Ketinimų protokolas sudaromas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Gamintojas ir operatorius turi teisę ketinimų protokole susitarti dėl papildomų sąlygų. Operatoriaus parengtą ketinimų protokolo formą operatorius skelbia savo interneto tinklalapyje (www.cementas.lt)

23. Ketinimų protokolas gali būti sudaromas tol, kol nėra pasibaigęs gamintojui išduotų išankstinių prijungimo sąlygų galiojimo terminas. Jei po išankstinių prijungimo sąlygų išdavimo gamintojui, prieš jam pateikiant prašymą pasirašyti ketinimų protokolą, operatorius išdavė prijungimo sąlygas ar sudarė prijungimo paslaugos sutartis, arba atsirado aukciono laimėtojas, arba padidėjo atvirkštinė generacija iš skirstomojo tinklo toje pačioje elektros tinklo linijoje ar elektros tinklo regione, ir gamintojo elektrinės pagal jam išduotas išankstines prijungimo sąlygas nebėra galimybės prijungti prie elektros tinklo, tokiu atveju operatorius gamintojui nurodo, kad prijungti jo elektrinę pagal išduotas išankstines prisijungimo sąlygas nebėra galimybės, pateikdamas informaciją apie reikalingus atlikti kitus konkrečius privalomuosius elektros tinklų tiesimo ir (ar) pertvarkymo reikalavimus. Jei gamintojas sutinka su naujais operatoriaus nurodytais reikalavimais, jis pateikia naują prašymą sudaryti ketinimų protokolą.

24. Gamintojai, ketinantys dalyvauti aukcione, kuriems prijungimo sąlygos teisės aktų nustatyta tvarka išduotos iki Skatinimo aprašo įsigaliojimo dienos ir kurie teisės aktų nustatyta tvarka nėra suderinę elektrinės prijungimo prie elektros tinklo techninio projekto su operatoriumi, kartu su prašymu sudaryti ketinimų protokolą ir kita šiame Apraše nurodyta informacija ir dokumentais operatoriui pateikia rašytinį patvirtinimą, kuriuo atsisakoma jiems išduotomis prijungimo sąlygomis rezervuotos elektros tinklų galios ir pralaidumų. Elektros energijos gamintojams, ketinantiems dalyvauti aukcione, kuriems prijungimo sąlygos teisės aktų nustatyta tvarka išduotos iki Skatinimo aprašo įsigaliojimo dienos ir kurie teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinę elektrinės prijungimo prie elektros tinklo techninį projektą su operatoriumi, šio Aprašo 24 punkto nuostatos dėl rezervuotos elektros tinklų galios ir pralaidumų atsisakymo teikiant prašymą pasirašyti ketinimų protokolą, netaikomos.

25. Ketinimo protokolas galioja iki ketinimų protokole numatytos elektrinės eksploatavimo pradžios, tačiau ne ilgiau nei galioja leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Tuo atveju, jei gamintojui teisės aktų nustatyta tvarka yra pratęsiamas leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimas, gamintojas turi pateikti operatoriui pratęstą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Ketinimų protokolas nustoja galioti gamintojui nesudalyvavus arba nelaimėjus aukciono (išskyrus Skatinimo aprašo 31 punkte nurodytus gamintojus, kurie nelaimėję aukciono informuoja, jog pageidauja toliau vykdyti elektrinės statybą), arba kai prievolės pagal ketinimų protokolą ir (ar) prijungimo paslaugos sutartį pasibaigia teisės aktų nustatyta tvarka arba kitais ketinimų protokole numatytais atvejais.

V. PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO PATEIKIMAS

26. Gamintojas, pasirašęs ketinimų protokolą, privalo operatoriui teisės aktų ir ketinimų protokolo

nustatyta tvarka pateikti gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį operatoriui gamintojo įsipareigojimų įrengti naujus arba plėsti esamus elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus, numatytų ketinimų protokole ir (ar) prijungimo paslaugos sutartyje, įvykdymą. Prievolių įvykdymo užtikrinimas privalo būti pateiktas operatoriui ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų iki aukciono arba per 30 kalendorinių dienų po ketinimų protokolo pasirašymo dienos, kai gamintojas neketina dalyvauti aukcione. Gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo numatyta tvarka.

27. Operatorius atsisako savo teisių pagal gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą ir grąžina jį gamintojui ar gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui arba raštu apie atsisakymą praneša gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui (su sąlyga, kad kitos gamintojo prievolės pagal ketinimų protokolą ir (ar) prijungimo paslaugos sutartį yra visiškai ir tinkamai įvykdytos ir yra gautas atitinkamas gamintojo prašymas), šiais atvejais:

27.1. kai gamintojas nelaimi aukciono;

27.2. kai gamintojo įsipareigojimų pagal ketinimų protokolą ir (ar) prijungimo paslaugos sutartį įvykdymas tampa neįmanomas (pasibaigia) dėl nenugalimos jėgos aplinkybių arba dėl kitų aplinkybių, nesant šalių kaltės;

27.3. kai elektrinė teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstama tinkama naudoti (kai elektrinės statyba užbaigiama) ir išduodamas leidimas gaminti elektros energiją.

28. Operatorius turi teisę pasinaudoti gamintojo pateiktu jo prievolių įvykdymo užtikrinimu, jeigu gamintojas nevykdo arba netinkamai vykdo ketinimų protokole ir (ar) prijungimo paslaugos sutartyje nustatytus įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai tokie įsipareigojimai neįvykdomi ar vykdomi netinkamai dėl aplinkybių, kurių gamintojas negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti ketinimų protokolo ir (ar) prijungimo paslaugos sutarties sudarymo metu ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, taip pat dėl įstatymų nustatytų kitų aplinkybių, kai nėra gamintojo kaltės.

29. Pagal gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą operatoriaus gautos lėšos gali būti naudojamos tik elektros tinklų plėtrai, reikalingai atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginiams prijungti.

30. Tuo atveju, jeigu turi būti pratęsiamas leidimo plėtoti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus galiojimas arba pasikeičia teisės aktų nuostatos, nustatančios prievolių įvykdymo užtikrinimo apskaičiavimo dydį, gamintojas turi pateikti operatoriui papildomą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatyto dydžio gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą. Tuo atveju, jeigu prievolių įvykdymo užtikrinimas (visa ar dalis) ketinimų protokolo ir (ar) prijungimo paslaugos sutarties galiojimo metu yra panaudojamas dėl netinkamo gamintojo įsipareigojimo vykdymo, gamintojas turi pateikti operatoriui tokio dydžio papildomą gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimą, kad gamintojo likusio ir naujai pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis bendrai atitiktų Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytą gamintojo pateikiamą prievolių įvykdymo užtikrinimo dydį.

VI. DALYVAVIMAS AUKCIONE

31. Aukcione turi teisę dalyvauti gamintojai, turintys galiojančias operatoriaus jiems išduotas išankstines prisijungimo sąlygas, skirtas dalyvauti aukcione, sudarę ketinimų protokolą ir operatoriui pateikę prievolių užtikrinimą, išskyrus, kai ketinimų protokolas ir prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimas pagal teisės aktų reikalavimus gamintojui nėra privalomas.

32. Aukcionai organizuojami Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka.

VII. ELEKTROS TINKLŲ GALIOS IR PRAL AidUMO REZERVAVIMAS

33. Elektros tinklų galią ir pralaidumus, reikalingus gamintojų, kurie dalyvauja aukcione, elektrinėms prijungti, operatorius, nedidindamas atitinkamame aukcionų regione esamų laisvų elektros tinklų galių ir pralaidumų, rezervuoja atitinkamam aukcionui nuo atitinkamo pirmojo aukciono dalyvio ketinimo protokolo, skirto dalyvauti atitinkamame aukcione, su operatoriumi pasirašymo. Operatoriaus rezervuota elektros tinklo galia ir pralaidumai suteikiami aukciono laimėtojui (-ams) teisės aktų nustatyta tvarka.

34. Elektros tinklų galia ir pralaidumai Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimui, rezervuojami leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpiui, t.y. ne ilgiau kaip 24 mėnesiams, išskyrus, jei leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir prievolių įvykdymo užtikrinimo galiojimas pratęsiamas teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

35. Operatoriaus išduotų prijungimo sąlygų galiojimo laikotarpis turi atitikti leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpiui. Pratęsiant leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, turi būti pratęstas ir operatoriaus išduotų prijungimo sąlygų galiojimas arba išduotos naujos prijungimo sąlygos.

36. Elektros tinklų galios ir pralaidumų rezervavimas ir atitinkamai operatoriaus prievolė prijungti tokio gamintojo elektrinę netenka galios, jei elektros energijos gamintojas per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo terminą elektrinės nepradeda eksploatuoti (iki elektrinės prijungimo technologiniams bandymams (paleidimo derinimo darbams) elektros tinkluose atlikti) arba per 3 mėnesius nuo aukciono laimėjimo, nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba teisės aktuose ir (ar) ketinimų protokole nustatyta tvarka nesudaro prijungimo paslaugos sutarties arba ketinimų protokolą netenka galios, arba jei per 30 kalendorinių dienų nuo ketinimų protokolo sudarymo dienos nepateikia operatoriumi elektros energijos gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimo. Elektros tinklų galios ir pralaidumų rezervavimas netenka galios ir elektros tinklų operatoriumi prievolė prijungti tokio gamintojo elektrinę baigiasi taip pat tuomet, jei Aprašo 24 punkte nurodyti gamintojai, ketinę dalyvauti aukcione, kuriems prijungimo sąlygos teisės aktų nustatyta tvarka buvo išduotos iki Skatinimo aprašo įsigaliojimo dienos ir kurie teisės aktų nustatyta tvarka buvo suderinę su operatoriumi elektrinės prijungimo prie elektros tinklo techninį projektą, nelaimėję aukciono per 3 (tris) mėnesius nuo aukciono laimėtojo patvirtinimo neinformavo operatoriaus, kad elektrinės projektas toliau vystomas. Jei Skatinimo aprašo 31 punkte nurodytas gamintojas pageidauja statyti elektrinę net ir nelaimėjęs aukciono, tuomet gamintojas ir operatorius per 3 (tris) mėnesius nuo aukciono, kurio gamintojas nelaimėjo, dienos sudaro reikalingus ketinimų protokolo pakeitimus dėl tolesnio ketinimų protokolo ir elektrinės statybos vykdymo.

37. Perdavimo tinklo operatorius viešai savo internetiniame tinklalapyje skelbia ir nuolat atnaujina turimus duomenis apie esamą laisvą elektros tinklų galią ir pralaidumus perdavimo elektros tinkle.

VIII. LEIDIMO PLĖTOTI GAMYBOS PAJĖGUMUS GAVIMAS

38. Gamintojas, nedalyvaujantis aukcione, teisės aktų nustatyta tvarka Energetikos ministerijai pateikia prašymą dėl leidimo plėtoti gamybos pajėgumus išdavimo. Gamintojas, dalyvaujantis aukcione, tik laimėjęs aukcioną teisės aktų nustatyta tvarka pateikia prašymą Energetikos ministerijai išduoti leidimą plėtoti gamybos pajėgumus. Leidimas plėtoti gamybos pajėgumus išduodamas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo bei Energetikos ministerijos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

IX. PRISIJUNGIMO SĄLYGŲ IŠDAVIMAS

39. Gamintojas, gavęs leidimą plėtoti gamybos pajėgumus, kreipiasi į operatorių dėl prijungimo sąlygų

išdavimo. Kreipdamasis dėl prijungimo sąlygų išdavimo gamintojas turi pateikti operatoriui šiuos dokumentus ir informaciją:

39.1. prašymą ir operatoriaus nustatytos formos paraišką (formos skelbiamos operatoriaus interneto tinklalapyje (www.cementas.lt) prijungimo sąlygoms gauti. Prašyme ir paraiškoje turi būti nurodoma numatomos įrengti elektrinės galia ir adresas (vietovė), atsinaujinančių energijos išteklių rūšis;

39.2. patvirtinimą apie laimėtą aukcioną;

39.3. Energetikos ministerijos išduotą leidimą plėtoti gamybos pajėgumus;

39.4. Aprašo 10 punkte nurodytus dokumentus, jei jie nebuvo pateikti operatoriui anksčiau arba duomenys juose yra pasikeitę;

39.5. Numatomos elektrinės pagrindinius techninius parametrus: generatorių kiekį, maksimalią generuojamą galią, generuojamą įtampą ir dažnį.

40. Operatoriaus prašymu gamintojas pateikia visą papildomą informaciją, reikalingą techninio sprendimo priėmimui ir prijungimo sąlygų parengimui.

41. Remdamasis gamintojo pateiktais dokumentais ir informacija, operatorius per 8 darbo dienas nuo visos gamintojo pateiktos informacijos ir dokumentų, nurodytų šio Aprašo 41 ir 42 punktuose, gavimo dienos išduoda gamintojui prijungimo sąlygas. Operatoriaus išduodamos prijungimo sąlygos galioja tol, kol galioja leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Tuo atveju, jeigamintojui teisės aktų nustatyta tvarka yra pratęsiamas leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimas, gamintojas turi pateikti operatoriui pratęstą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus.

42. Gamintojams prijungimo sąlygos išduodamas, įvertinus operatoriaus jau išduotas kitiems gamintojams prijungimo sąlygas, toje vietoje didžiausių galių sumai atskirų tipų elektrinėms prijungti sudarytus ketinimų protokolus, sudarytas prijungimo paslaugos sutartis bei atvirkštinę skirstomojo tinklo generaciją, perdavimo tinklo srautus (ribojimus). Operatorius neatsako, jei išduotose prijungimo sąlygose numatyti reikalingi atlikti privalomieji elektros tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtos reikalavimai nesutampa su išankstinėse prijungimo sąlygose nurodytais reikalavimais, dėl sudarytų ketinimų protokolų, išduotų prijungimo sąlygų, sudarytų prijungimo paslaugos sutarčių, kitų nuo išankstinių prijungimo sąlygų iki prijungimo sąlygų išdavimo laikotarpiu atsiradusių techninių ribojimų.

43. Prijungimo taškas parenkamas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, šio Aprašo 1 priedo, Prijungimo aprašo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

44. Jeigu gamintojo elektrinės prijungimui prie elektros tinklų reikalinga parengti techninį projektą, gamintojas, vadovaudamasis operatoriaus parengtomis prijungimo sąlygomis ir galiojančių teisės aktų reikalavimais, parengia ir su operatoriumi suderina planuojamos statyti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų techninį projektą ir išsamią projektinę sąmatą.

45. Kai Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimui prie elektros tinklų yra būtina atlikti plėtos, rekonstrukcijos, keitimo ar panašius techninio parengimo darbus perdavimo tinkle, operatorius gamintojo pavedimu kreipiasi dėl gamintojo elektrinės prijungimo sąlygų išdavimo į perdavimo sistemos operatorių. Perdavimo sistemos operatoriaus išduotos prijungimo sąlygos nustato reikalavimus elektrinės prijungimui gamintojui ir operatoriui, atsižvelgiant į elektros tinklų nuosavybės ribas.

X. PRIJUNGIMO PASLAUGOS SUTARTIES SUDRAYMAS

46. Operatorius ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo gamintojo su operatoriumi suderinto elektrinės prijungimo prie elektros tinklų techninio projekto ir sąmatos pateikimo operatoriui dienos (jeigu techninis

projektas planuojamas statyti elektrinės prijungimui prie elektros tinklų yra neprivalomas – nuo ketinimų protokolo pasirašymo ir (ar) prijungimo sąlygų išdavimo dienos), ir kitų atitinkamų gamintojo įsipareigojimų, numatytų teisės aktuose bei ketinimų protokole, įvykdymo parengia prijungimo paslaugos sutarties projektą ir pateikia jį gamintojui.

47. Gamintojas per 1 mėnesį nuo dienos, kai operatorius pateikė jam prijungimo paslaugos sutarties projektą, atitinkantį suderintą techninį projektą, arba operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas, jeigu techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, privalo pasirašyti šią sutartį.

48. Tipinės prijungimo paslaugos sutarties sąlygos yra viešai skelbiamos operatoriaus interneto tinklalapyje www.cementas.lt. Operatorius šias tipines prijungimo paslaugos sutarties sąlygas nediskriminavimo pagrindais vienodai taiko visiems gamintojams, įvertinęs specialiuosius techninius reikalavimus atskiroms gamintojų grupėms.

49. Kai gamintojo elektrinės prijungimui prie elektros tinklų yra būtina atlikti plėtros, rekonstrukcijos, keitimo ar panašius techninio parengimo darbus perdavimo tinkle, gamintojo pavedimu operatorius, vadovaudamasis perdavimo tinklų operatoriaus išduotomis prijungimo sąlygomis, sudaro prijungimo paslaugos sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi dėl elektrinės prijungimo prie perdavimo tinklų arba sudaroma trišalė prijungimo paslaugos sutartis tarp gamintojo ir tinklų operatorių.

XI. PRIJUNGIMO PASLAUGOS VYKDYMAS

50. Operatorius privalo prijungti Aprašo 5 punkte nurodytas elektrines prie operatoriaus valdomų elektros tinklų per 18 mėnesių arba per laikotarpį, per kurį gamintojas įsipareigoja pastatyti elektrinę, jeigu tas laikotarpis yra ilgesnis kaip 18 mėnesių, išskyrus atvejus numatytus Atsinaujančių išteklių energetikos įstatyme ir (ar) šiame Apraše. Prijungimo prie elektros tinklų laikotarpis skaičiuojamas nuo prijungimo paslaugos sutarties tarp gamintojo ir operatoriaus pasirašymo dienos.

51. Šio Aprašo 54 punkte nurodyti terminai gali būti pratęsti, kai operatorius nustatytais terminais negali prijungti gamintojo elektrinės technologiniams bandymams elektros tinkluose atlikti tuo atveju, jeigu vėluoja darbai gamintojo elektros tinklų dalyje ar dėl kitų nuo operatoriaus nepriklausančių priežasčių. Kiekvienu konkrečiu atveju elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas negali būti pratęstas ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas taip pat gali būti pratęsiamas operatoriaus ir gamintojo susitarimu prijungimo paslaugos sutartyje nustatyta tvarka.

52. Elektrinės prijungimo darbus operatoriaus valdomų elektros tinklų dalyje iki operatoriaus valdomų elektros tinklų nuosavybės ribos, įskaitant elektros energijos apskaitos prietaisų įrengimą, atlieka operatorius arba jo pavedimu kitas asmuo, pasirinktas įstatymų nustatyta tvarka.

53. Prie elektros tinklų prijungiami gamintojo elektros įrenginiai, atliekami prijungimo darbai ir elektros tinklų saugumui užtikrinti būtini įrenginiai turi atitikti teisės aktų reikalavimus.

54. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų momentu laikomas elektrinės prijungimas technologiniams bandymams elektros tinkluose atlikti (paleidimo derinimo drabams) teisės aktų nustatyta tvarka.

XII. ELEKROS TINKLŲ PAJĖGUMŲ PADIDINIMAS

55. Tuo atveju, jeigu Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimas prie elektros tinklų galimas tik techniškai atnaujinus elektros ir (ar) elektros perdavimo tinklus, juos optimizavus, išplėtus, atlikus elektros tinklų pajėgumų padidinimą ar kitaip juos rekonstravus, tokios elektrinės prijungiamos prie elektros tinklų per šalių sutartą protingą terminą, įvertinus elektros tinklų atnaujinimo ar plėtros poreikį, kiek tai pagrįstai reikalinga elektrinei prijungti, t.y. tokiu atveju šio Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimui nėra taikomi šio Aprašo 54 punkte

nurodyti terminai.

56. Kai gamintojas ir operatorius sudaro prijungimo paslaugos sutartį, operatorius(-iai) nedelsdamas, atsižvelgdamas į esamą elektros tinklų techninę būklę, imasi visų pagrįstai reikalingų priemonių operatoriaus valdomiems tinklams optimizuoti, išplėsti ir (ar) rekonstruoti ir didinti elektros tinklų pajėgumą tam, kad būtų galima užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, priėmimą, perdavimą ir paskirstymą. Elektros tinklo pajėgumų padidinimo atvejai ir sąlygos numatyti Aprašo 2 priede. Šiuo atveju gamintojas atskirai kompensuoja dalį operatoriaus patiriamų elektros tinklų pajėgumo padidinimo sąnaudų Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir šio Aprašo 69 punkte nustatyta tvarka.

57. Jeigu yra duomenų, leidžiančių teigti, kad operatorius nevykdo Aprašo 60 punkte nurodytų įsipareigojimų, gamintojas ar gamintojo įgaliotas asmuo turi teisę reikalauti, kad operatorius pateiktų informaciją apie tai, dėl kokių priežasčių ir kokių mastu operatorius nevykdė savo įsipareigojimo optimizuoti ir plėsti savo elektros tinklų sistemą ir didinti elektros tinklų pajėgumą.

58. Elektros tinklų pajėgumų didinimas Aprašo 8 punkte nurodytų elektrinių prijungimui atliekamas laikantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 22 str. 2 ir 3 d. reikalavimų.

XIII. PRIJUNGIMO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMAS

59. Gamintojas Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimo paslaugos išlaidų apmokėjimą operatoriumi atlieka per 1 mėnesį nuo prijungimo paslaugos sutarties įvykdymo. Gamintojui neįvykdžius savo pareigos sumokėti prijungimo išlaidas, operatorius turi teisę nutraukti prijungimo paslaugos sutartį, o gamintojas privalo atlyginti operatoriumi šio patirtas pagrįstas išlaidas dėl prijungimo paslaugos sutarties įvykdymo tiek, kiek jų nepadengia gamintojo prievolių įvykdymo užtikrinimas.

60. Gamintojas už Aprašo 8 punkte nurodytų elektrinių prijungimo paslaugą operatoriumi apmoka per 10 kalendorinių dienų nuo prijungimo paslaugos sutarties pasirašymo dienos išskyrus Prijungimo aprašo 47.2 punkte nurodytus atvejus.

61. Už Aprašo 8 punkte nurodytų elektrinių prijungimo paslaugą gamintojas apmoka operatoriumi vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo bei Prijungimo aprašo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

62. Atsinaujinančių išteklių energijos gamintojams taikomos tokios Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimo prie elektros tinklų išlaidų kompensavimo sąlygos, kurios galioja leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo elektros energijos gamintojui dieną.

63. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų kaina yra lygi rangovo, laimėjusio operatoriaus paskelbtą viešąjį pirkimą dėl gamintojo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų, atliktų darbų kainai.

64. Dėl prijungimo taško pakeitimo atsirandančios papildomos sąnaudos padengiamos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir Aprašo 1 priede nustatytais sąlygomis ir tvarka.

65. Operatoriaus sąnaudos, patirtos dėl elektros tinklų pajėgumo padidinimo, gamintojo apmokamos atskirai. Tokiu atveju gamintojas kompensuoja operatoriumi ne daugiau kaip 10 procentų jo patiriamų elektros tinklų pajėgumų didinimo (įskaitant jam eksploatuoti reikalingų įrenginių ir objektų įsigijimo sąnaudas, elektros tinklų optimizavimo, plėtros ir (ar) rekonstrukcijos sąnaudas) sąnaudų, siekdamas užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, priėmimą, perdavimą ir paskirstymą.

66. Pagrįstos padidėjusios prijungimo sąnaudos dėl prijungimo taško pakeitimo gamintojo ir operatoriaus pasidalijamos Aprašo 1 priede nustatyta tvarka.

XIV. ELEKTRINIŲ PRIJUNGIMO REGULIAVIMAS

67. Gamintojai, operatoriui pareikalavus, privalo aprūpinti vėjo elektrines, kurių įrengtoji galia viršija 350 kW, ir hidroelektrines, kurių įrengtoji galia viršija 5 MW, techninėmis ir eksploatacinėmis priemonėmis, leidžiančiomis sumažinti generuojamą galią ar padidinti elektros energijos generavimą į elektros tinklus, bet kuriuo metu, naudojant nuotolines priemones, kurios būtų prieinamos elektros tinklų operatoriui. Šios priemonės yra laikomos neatsiejama gamintojo elektrinės technologijos dalimi. Gamintojas jų įsigyja ir jas įrengia laikydamasis teisės norminiuose dokumentuose nustatytų ir (ar) operatoriaus nurodytų reikalavimų.

68. Nepažeisdamas savo bendros pareigos pirmumo teise priimti, perduoti ir (ar) paskirstyti skaidriais ir nediskriminaciniais tarifais visą gamintojo pasiūlytos elektros energijos kiekį, pagamintą Aprašo 5 punkte nurodytose elektrinėse, operatorius turi teisę reguliuoti prie jo elektros tinklų prijungiamos vėjo elektrinės, kurios įrengtoji galia viršija 350 kW, ir hidroelektrinės, kurios įrengtoji galia viršija 5 MW, pagaminamos ir į elektros tinklus patiekiamos elektros energijos kiekį ar atidėti tokios elektrinės prijungimą toliau nurodytais atvejais:

68.1. jeigu nesūrimant tokių veiksmų būtų perkraunami elektros ir (ar) perdavimo tinklai, į kuriuos priimama elektrinės pagaminta elektros energija;

68.2. nenugalimos jėgos atvejais;

68.3. tais atvejais, kai siekiama išvengti avarinės situacijos elektros tinkluose ar energetikos sistemoje arba likviduoti elektros tinkluose ar energetikos sistemoje susidariusią avarinę situaciją;

68.4. kitais įstatymų nustatytais atvejais.

69. Siekdamas užtikrinti patikimą elektros tinklų įrenginių darbą, efektyvų ir saugų tiekimą, operatorius turi teisę atjungti elektrines teisės aktų nustatyta tvarka ir atvejais.

XV. ELEKTROS ENERGIJOS PRIĖMIMAS IR PERSIUNTIMAS ELEKTROS TINKLAIS

70. Vadovaudamasis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, operatorius turi visą gamintojo (turinčio leidimą elektros energijai gaminti) pasiūlytos elektros energijos kiekį, pagamintą Aprašo 5 punkte nurodytose elektrinėse, pirmumo teise iš gamintojo priimti ir (ar) paskirstyti.

71. Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, persiuntimas elektros tinklais teisės aktų nustatyta tvarka gali būti ribojamas ar laikinai sustabdomas šiais atvejais:

71.1. esant energetikos sistemos avarinei situacijai;

71.2. dėl kitų techninių priežasčių, kai nediskriminaciniais pagrindais ribojamas elektros tinklų pralaidumas.

72. Dėl tokio ribojimo gamintojo patiriami nuostoliai nekompensuojami, išskyrus atvejus, kai atitinkamus ribojimus lemiančios aplinkybės atsiranda dėl elektros tinklų operatoriaus kaltės ar teisė į nuostolių atlyginimą atsiranda kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

73. Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, supirkimo sąlygas ir tvarką nustato teisės aktai.

XVI. INFORMACIJOS TEIKIMAS

74. Gamintojas ne vėliau kaip iki kiekvieno mėnesio 10 kalendorinės dienos raštu arba elektroniniu paštu pateikia operatoriui informaciją apie vykdomų elektrinių statybos projektų eigą ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymą.

75. Operatorius teikia informaciją gamintojams:

75.1. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje nurodytą informaciją – Aprašo 12

ir 13 punktuose nustatyta tvarka bei terminais;

75.2. Kitą informaciją apie prijungimo paslaugos vykdymą - per 30 kalendorinių dienų nuo gamintojo rašytinio paklausimo gavimo dienos.

76. Operatorius Energetikos ministerijai ir Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai teisės aktų nustatyta tvarka teikia informaciją, gautą iš gamintojų, apie vykdomų elektrinių statybos projektų eigą ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymą.

XVII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

77. Aprašo 5 punkte nurodytų elektrinių prijungimo prie skirstomųjų elektros tinklų tvarką ir sąlygas, kiek nenustatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose ir šiame Apraše, reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Prijungimo aprašas ir kiti teisės aktai.

78. Jei, pasikeitus teisės aktams, pasikeičia šiuo Aprašu nustatomų elektrinių, prijungimo prie elektros tinklų tvarkos ir sąlygų reglamentavimas, turi būti vadovaujama si galiojančiomis teisės aktų nuostatomis.

79. Gamintojų skundus dėl operatoriaus veiksmų ar neveikimo, kreipiantis dėl gamintojų įrenginių prijungimo prie atitinkamų tinklų ar sistemų, prijungiant įrenginius, priimant pagamintą energiją į energetikos tinklus ar sistemas ir (ar) vykdant kitas teisės aktais nustatytas pareigas, susijusias su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimu energijai gaminti teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

80. Asmenys, pažeidę šio Aprašo nustatytus reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.